

EMI

«Потрібно було взути чоботи», — подумала вона, виходячи з бібліотеки і бачачи свіжий шар мокрого снігу, що вкривав кампус. Коли вона йшла на навчання того ранку, були нормальні плюс десять, один із тих уже схожих на весну днів, які змушували її вірити, що зима нарешті скінчилась, тож вона пішла до кампусу в блакитних джинсах, худі та новеньких рожевих тфелках із лакованої шкіри. Але поки була всередині, працюючи весь день на своєму ноутбуці, зима надворі повернулася. Було вже темно, і з цим холодним вітром, що вимітав двір, бруківка невдовзі стане слизькою, як ковзанка.

Зітхнувши, вона застебнула худі доверху і закинула рюкзак, важкий від книжок та ноутбуку, на плечі. «Нічого не вдієш. Тож уперед». Обережно спустилася бібліотечними сходами і одразу опинилась по щиколотки в сльоті. З мокрими й пекучими ногами попростувала доріжкою між університетськими будівлями. Що ж, цим новим тфелкам кінець. Як тупо. Це їй за те, що не подивилася прогноз погоди вранці. Забула, що березень у Бостоні аж ніяк не надійний.

Вона дійшла до чергового корпусу і раптом зупинилася. Розвернулася. Чи не почула за собою кроки? Якусь мить

удивлялась в алею, що розділяла дві будівлі, але побачила лише пустельну доріжку, що мерехтіла під світлом ліхтарів. Темрява та погана погода спустошили кампус, і тепер вона не чула жодних кроків, лише шерех мокрого снігу і далекий шурхіт машин по Гантінгтон-авеню.

Тож щільніше загорнулася в худі й пішла далі.

Прямокутний двір кампусу був слизький і блискучий від льоду, і її сумно невідповідні погоді тфельки раз по раз провалювалися в калюжі, забризкуючи джинси крижаною водою. Вона вже не відчувала пальців ніг.

Усе це була провина професора Гартгорна. Це через нього вона провела весь день у бібліотеці, а не сиділа зараз удома за вечерею з батьками. Натомість вона була тут, із зацікавленими пальцями ніг та загрозою відмороження — а все тому, що її дипломна (тридцятидвосторінкова робота, над якою вона працювала багато місяців) була, бачте, *неповна*, як він сказав. *Невідповідна*, він сказав, бо вона не розписала вкрай важливу подію в житті Артемізії Джентілескі — доленосу травму, що наповнила її картини такою жорстокою внутрішньою силою: згвалтування.

Ніби жінки були безформними кавалками глини, яку потрібно обім'яти й вибити, щоб сформувати у щось краще. Ніби для того, щоб стати справжньою художницею, Артемізії потрібне було старе добре сексуальне насильство.

Вона почувалася дедалі злішою через коментарі Гартгорна, перетинаючи двір у бризках сльоти на всі боки. Та що цей засушений стариган знає про жінок і всі біди й прикросці, які вони мусять терпіти? Всі ці псевдокорисні поради, які їм підкидають чоловіки так, неначе знають *краще*.

Дійшла до пішохідного переходу і зупинилася на світлофорі, що саме загорівся червоним. Звісно ж, червоним — сьогодні

ніщо не йшло по її. Машини пропливали повз, розбризкуючи шинами воду. Сніг замітав рюкзак, і вона думала про свій ноутбук: чи не промокне він, і чи не втратить вона всю роботу цього вечора. Так, було б ідеальне завершення дня. Вона заступила на це, не подивившись прогноз. Не взявши парасольку. Взувши ці дурні тфельки.

Світлофор досі горів червоним. Він що, зламався? Може, проігнорувати його і просто перебігти вулицю?

Вона була така зосереджена на світлофорі, що не помітила чоловіка, який стояв за нею. Потім щось у ньому привернуло її увагу. Можливо, це був шерех його нейлонової куртки чи запах алкоголю від його подиху. Хай там як, вона зрозуміла, що там хтось є, і розвернулася, щоб глянути на нього.

Він був такий закутаний від холоду, з шаликом, намотаним до підборіддя, і вовняною шапочкою, насунутою до брів, що на його обличчі вона змогла добре роздивитися лише очі. Він не уникав її погляду, а дивився просто на неї, і так пронизливо, що вона відчула себе споганеною, ніби цей погляд висмоктував її найпотаємніші таємниці. Він не зробив до неї жодного руху, але самого погляду було достатньо, щоб їй стало незатишно.

Вона глянула на крамнички по той бік Гантінгтон-авеню. Магазинчик тако був ще відчинений, його вітрина яскраво світилася, і вона бачила всередині з пів дюжини відвідувачів. Безпечне місце, з людьми, до яких можна звернутись, якщо їй буде потрібна допомога. Вона зможе забігти туди, щоб зігрітися і, можливо, викликати таксі, що відвезе її додому.

Світлофор нарешті загорівся зеленим.

Вона надто швидко ступила з брівки, і одна зі шкіряних тфельок одразу ж поїхала по обледенілій дорозі. Замахавши

руками, спробувала втриматися на ногах, але рюкзак позбавив рівноваги, і вона полетіла вниз, плюхнувшись задом у снігове місиво. Мокра й приголомшена, знову зіп'ялася на рівні.

Наближення світла фар вона не побачила.

2

АНДЖЕЛА

ДВА МІСЯЦІ ПО ТОМУ

«Якщо бачиш щось, не мовчи». Ми всі чуємо цю пораду стільки разів, що коли знаходимо підозрілий пакет там, де його не має бути, чи помічаємо незнайомця, що скрадається по сусідству, автоматично звертаємо на це увагу. Я — тим паче, адже моя донька Джейн — поліцейська, а мій хлопець Вінс — поліцейський у відставці. Я чую всі їхні жажливі історії, і якщо побачу щось, то можете битися об заклад, що не мовчатиму. Тож для мене це просто друга натура — наглядати за своїм районом.

Я живу в місті Ревір, що насправді не в самому Бостоні, а радше схоже на більш доступного кузена Бостона трохи північніше. Вуличка в мене зі скромних будиночків на одну родину, густо натиканих по обидва боки. «Стартових будиночків», як колись називав їх Френк (який незабаром стане моїм колишнім чоловіком), коли ми переїхали сюди сорок років тому — за винятком того, що ми так і не переїхали у щось більше. Як і Агнес Камінські, що досі живе в сусідньому будинку, чи Глен Дракмаєр, який помер у будинку через вулицю, що зробило це житло протилежністю стартового будиночку

для нього. За багато років я не раз бачила, як родини в'їжджають сюди, а потім виїжджають. Будинок праворуч від мене знову вільний і продається, чекаючи на наступну родину для повторення циклу. Ліворуч від мене живе Агнес, яка колись була моєю найкращою подругою, поки я не почала зустрічатися з Вінсом Корсаком, що обурило Агнес через моє ще не остаточне розлучення і зробило мене безчесною жінкою в її очах. Навіть попри те, що це Френк покинув наш шлюб, щоб бути з іншою жінкою. Білявкою. Насправді Агнес налаштував проти мене той факт, що я тепер так *насолоджуюся*, коли Френк пішов. Я *насолоджуюся* мати в моєму житті нового чоловіка і цілувати його у власному дворі. А що, Агнес думала, я маю робити тепер, коли мій чоловік мене покинув? Загорнутися в чорне і тримати ноги схрещеними, поки там, унизу, все не всохне? Ми з нею вже майже не розмовляємо, але нам і не треба. Я й так знаю, що вона робить у себе в сусідньому будиночку. Те, що й завжди: курить свої «Вірджинія слімс», дивиться телевизор і перетримує на плиті овочі.

Але не мені її судити.

Навкосою через вулицю, починаючись на розі, стоїть блакитний будинок Ларрі та Лорелі Леопольдів, що живуть тут останні двадцять з чимось років. Ларрі викладає англійську мову в місцевій школі, і хоч я не можу сказати, що ми близькі, та вечорами по четвергах граємо разом у скрабл¹, тож я добре знайома з широтою Ларріного словникового запасу. Будинок за Леопольдами — це той, де помер Глен Дракмаєр і який деякий час здавали. А за ним, у будинку прями́сінько через вулицю

¹ Скрабл — настільна гра, в якій гравці складають слова з наявних на полі літер. — Прим. пер.

від мене, живе Джонас — шістдесятидворічний холостяк і колишній «морський котик», що переїхав сюди шість років тому. Лорелєя нещодавно запросила Джонаса стати учасником вечорів скрабл у мене, що взагалі-то мало бути спільним рішенням, але Джонас виявився чудовим поповненням компанії. Він завжди приносить пляшку каберне, має добрий словниковий запас і не намагається проштовхнути іноземні слова, що не дозволяється. Скрабл, урешті-решт, — американська гра. Мушу визнати, що він також має добрий вигляд. На жаль, він це знає і любить підстригати свій газон перед будинком без футболки, випнувши груди й напруживши біцепси. Звісно, я не можу втриматись, щоб не дивитися на нього, і він це знає. Коли він бачить мене у вікні, то демонстративно махає мені, від чого Агнес Камінські думає, що між нами щось відбувається, а це неправда. Я просто привітна з усіма сусідами, і якщо хтось переїжджає на нашу вулицю, я завжди перша опиняюсь біля його дверей з усмішкою та моїм фірмовим хлібом із цукіні. Люди це цінують. Вони запрошують мене до себе додому, знайомлять з дітьми, розказують, звідки приїхали і чим заробляють собі на життя. Вони просять мене порекомендувати сантехніка чи стоматолога. Ми обмінюємося телефонними номерами й обіцянками скоро побачитися. Саме так було з усіма моїми сусідами.

Поки сюди не переїхали Гріни.

Вони орендують номер 2533 — жовтий будинок, де помер Глен Дракмаєр. У цьому будинку рік ніхто не жив, і я рада, що хтось нарешті там поселився. Завжди недобре, коли будинок стоїть порожнім надто довго; це відбивається на всій вулиці, надаючи їй душку небажаності.

Того дня, коли бачу, як під'їжджає фургон Грінів, я автоматично дістаю буханець мого славетного хліба із цукіні